

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily irattal közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A legelő-erdők berendezése, kezelése és hasznosítása.

Lapunk folyó évi folyamában közöltük volt az előfizetési felhívást a szarolyási Márton Sándor m. kir. főerdész ur által írt s az országos erdészeti egyesület által 100 darab arannyal jutalmazott fenti című pályamunkára, mely nevezett szerző ur saját kiadásában jelent meg Sátoralja-Ujhelyen s ígértük, hogy a művet megjelenése alkalmával bővebben is fogjuk ismertetni. A 239 lapra terjedő munka szükséges voltát fölsőleges bizonyítani, érezte azt már régen mindenki, ki az erdészettel szakszerűen foglalkozik s így csak örvendőnk lehet, hogy a tárgy földolgozása nem

várattott még tovább magára s hogy az olyan szakavatott kezekbe került, mint a milyenek a szerző uréi. A valóban nehéz és érdekes kérdés kiváló szakértelemre és tapasztalatra valló kidolgozását eléggé igazolja pályadij elnyerése is. A mű a szerző urnál 3 frtért rendelkezhet meg.

Mutatványul közöljük itt egy részét annak, mit a könyvben a nedves talajon fekvő legelő-erdőkről olvasunk,

Nedves talajon fekvő legelő-erdők.

Berkek, nedves időben süppedékes talajok, a melyeknek rétté való átalakítása egyelőre nagy befektetést igényelne s a melyek jelenlegi állapotukban csupán legeltetés és fatenyésztés mellett hoznak jövedelmet, legelő-erdőgazda-

TÁRCSA.

Életmentő farkaskaland.

— Az életből merítve. —

A Kárpátok örökhő fedte ormainak alsóbb rétegén, ott, hol a fenyő a bükkel testvériesen össze fér s a tágabb völgyekben egy pár paraszt vityilló alkot olyan forma községet, melyre a róna lakója azt szokta mondani, hogy Isten háta mögött fekszik, — ott, hol a negyed holdnyi területtel rendelkező kis gazda birtokáról nem csak zöldséget, fűvet, kukoricát, burgonyát és gyümölcsöt nyer, de még tűzifa szükségletét is fűdözi, bárha azon a leg gondosabb kutatás mellett sem találának még csak egy tűskebokrot sem, sőt leánya még virágos kertet is tart, hogy fölékesíthesse magát és szíve választottját rózsával, rozsmaringal, — ott, hol csak minden második faluban van templom, minden negyedikben pap és csak minden nyolczadikban iskola,

koresma azonban mindegyikben kettő-három, azokban pedig több részeg ember, mint a hány hívó van az összes templomokban, közöttük az irni, olvasni sem tudó bíróval mint itt is elüljáróval. — áll egy kis erdőőri lak. Egymagában az erdő szélén, mint egy lakat a paradicsomkert ajtaján, nagy bosszuságára a parasztoznak.

A kisdéd épület egy fensíkon épült, melyről a félóránynira fekvő falura s az annak átellenében fekvő vadregényes bércekre gyönyörű kilátás nyílik.

Ebben a lakban éltem én át házasságom első éveinek édes és keserű napjait.

Itt történt velem az, mit röviden elmondandó vagyok, mielőtt azonban rátérnék elbeszélésemre, annak megértéséhez okvetlen le kell írnom kisdéd lakóamat, bár megvallom, annyit értek csak az építészethez, mint hajdu a harangöntéshez.

Az épületet közepén egy folyosó szeli át, jobbról az első ajtó a szalonba nyílik, mely egyuttal étkező és

ságra a legjövendelmzőbben alakíthatók át. Ugyanis legelő-erdő üzemben ezekből a területéből a fák a talaj nedvességének egy részét felszívják s elpárologtatják és ez által a legelő minőségét javítják; a fák ily talajon jelentékeny tűzi fatömeget vagy ipari czelokra használható faanyagot szolgáltatnak s a jövendelmzőséghez nagy mértékben hozzájárulnak.

Nedves területeken, ha azok kisebb terjedelműek, négyféle legelő-erdőgazdasági üzemet lehet életbe léptetni, u. m. 1.) legelő-erdőgazdaság, épület s szerszámfa termeléssel; 2.) legelő-erdőgazdaság nyeső üzemben fonó vesszők termelésével; 3.) lombtakarmány-nyerés nyalkos üzemben; 4.) botoló üzem tisztán vagy összekötve lombtakarmány nyeréssel. (A nagyobb kiterjedésű ily legelő-erdőkről a következő §. szól.)

1. Nedves helyeken elterülő legelő-erdő épület s szerszámfa termeléssel.

Tenyészendő fajok: rezgő, fekete, kanadai, jegenye nyár, közönséges körz és mezei égerfa (alnus glutinosa). A nyárfélék: szarufa, ajtó bélés, deszka, itató vályuk, asztalok, székekhez deszkának alkalmasak, a körz kerékgártó s asztalos fát nyújt, az éger földalatti s különösen istálló hidlász és árnyékszékekhez, gátakhoz, alap-cölöpözéshez szolgáltat kitűnő anyagot.

A beültetés vagyis a legelő-erdők létesítése 8 méter sor és suháng távolságban ültetéssel vagy erős rudugványozással eszközöltek. Kell egy-egy kat. holdra kerekén 90 darab 3—6 éves suháng. A fűz és nyár dugványozással igen jól megtelepíthetjük, a körz és éger ellenben ültetéssel hozzuk be. Ha a talajviz közvetlenül a talaj felszíne alatt van, vagy az alatt 10—15 cm-re, az esetben dombos ültetést alkalmazunk még pedig hogy a legelő területét ne rontsuk, következő módon, A csemeték helyeit szabályos hálózathoz jelöljük ki s a fák helyén 1 méter átmérőjű kört érintetlenül hagyva, köröskörül csekély árkot, inkább teknő alakú mélyedést ásunk oly módon, hogy a gyeptet téglák alakban levágatjuk s félre tétetjük, a gyeptet alatt levő földet pedig középre hanyatjuk. Az ásást mindaddig folytatjuk (szélességben s nem mélységben) míg közepén 40—50 cm. magas s 80—90 cm. széles kup alakú földtömeget nyerünk. A kiásott mélyedés szélét ekkor lenyesetjük, hogy a föld színe s az ásott mélyedés közt átmenet legyen. Így a legelő állatokat nem akadályozza a mélyedés a járásban. Megjegyzendő, hogy a mélyedés ásásánál egészen a talaj vizig csak akkor menjünk le, ha máskülönben elegendő földet nem kapunk.

Az így elkészített dombokra ültetjük a

hálo szobául is szolgál, szükség esetén azonban vendégszobává lesz alakítva, ha például valamely rokon, vagy jó barát látogat meg; a másik ajtón az irodámba lépek, mely egyszersmind dohányzó terem és feleségem varró műhelye s akkoriban, mikor a leirandók történetek, még nagy reményekre jogosító, ma azonban már lump gazembernek nevezhető trónörökösömmel s akkor még édes reménnyel várt, ma azonban — fájdalom — már tizenkettőre fölszaporodott csemetéknek játszók szobája. Volt is benne olyan klasszikus rendetlenség, melyhez hasonlót alig produkál Fáraó bármely ivadéka félfedelű sátor.

Balról az első ajtó a valóságos interveniensbe vezet, a princípális és egyéb princípiumok számára, a második a konyhába, abból egy harmadik a kamrába és végre onnan egy följárón át a negyedik a padlásra, Erdélyiesen a hiuba.

Eme kissé hosszadalmas bevezetés után engedjék meg tisztelt olvasóm, hogy áttérjek tulajdonképeni tárgyra az elbeszélésemnek.

Mint már említém, házasságom első éveit éltem a leírt fészekben. Édes napjaim is voltak, drága jó feleségem és fiacskám körében, de keserűek is bearányozni való anyósom társaságában, ki akkor hozzám huzekodkodott azzal a kijelentéssel, hogy halála után egyedül mi örököljük mindeningő és ingatlan vagyonát(?) már tudniillik ha megbecsüljük és jó gyermekek leszünk.

Jaj! még most is borzong a hátam, ha rá gondolok az erkölcsi prédikációkra, melyeket birka türelemmel kellett végig hallgatnom, ha olykor-olykor kissé rözsás kedvel tértem haza. Elkeseredésemben nem egyszer közel jártam az öngyilkossághoz.

Feleségem kárörvendő hallgatta az ilyen leczkét és én azoknak tulajdonítom azt, hogy ma már ó is olyan tökélyre vitte abbéli tehetségét, hogy akarva, nem akarva örökké vattával tele gyümöszölt fülekkel kell járnom, ha nem akarom magamat valami veszedelmes bajnak fül kitenni.

Farsang dereka felé járt az idő, lakzi lakzit

suhángokat s elültetés után a levágott gyeppel körül rakjuk a halmot. Ha azonban ily módon igen sokba kerülne az ültetés, akkor 3—4 éves csemetékét ültessünk csapdás ültetéssel, azonban ekkor 3—4 évig nem lehet legeltetnünk vagy pedig fonást kell a csemeték körül alkalmaznunk. Egyesíthetjük a csapdás s gödör ültetést oly módon, hogy a suhángok vastag gyökereit 5—6 cm-re lekurtítjuk s csak a hajlítható gyökereket hagyjuk meg. Az elültetéshez a csapdát 120 cm. hosszú és 60 cm. szélesre készítjük, azaz a H alaku metszésben a hosszabb metszés 120 cm., az ezeket összekötő metszés pedig 60 cm. Most felemeltetjük a csapda két szárnyát s egy munkás a csapda alatt egy 30 cm. mély gödört ás ki. Ebbe a gödörbe állítjuk a suhángot úgy, hogy gyökereit lehetőleg szintesen széthuzzuk. Most a gyökereket a gödörből kikerült földdel teljesen elföldjük s arra ügyelünk hogy a gyökerek közt hézag ne maradjon. Ezután visszaeresztjük a csapda két szárnyát, melyeket időközben középen kissé lekerekítünk, hogy a törzsnek helye legyen. A visszaeresztett csapda szárnyakat, ha azok nem mennének le egészen előbbi helyükre, egy fabunkóval köröskörül gyengén leveregetjük. (Az e célra használandó bunkó egy 25—30 cm. vastag s 20 cm. magas kerek fából áll, a melynek egyik lapos végébe egy méter hosszú nyél

van erősítve.) A nyárfákat dugvány iskolában, a kőrizst s éger csemetekertekben neveljük. Kőrizsfát tisztán vagy egyes példányokban a legelőerdő szélén ne tenyészünk, mert a kőrizsbogár igen elszaporodhatik rajtuk s ekkor a legeltetéssel esetleg szűnetelni is kellene. A fanekek betelepítésénél arra ügyeljünk, hogy a nedvesebb helyekre nyárt, éger, az egészen vízre s fűzet, a magasabb fekvéstű u. n. hátakra ellenben kőrizst ültessünk s dugványoztassunk.

Az ily módon betelepített kisebb legelőerdőben csak a kiveszésnek induló törzseket vágatjuk ki s helyeiket azonnal pótoljuk, vagyis szálaló üzemet alkalmazunk. A kivágatásnál azonban lehet bizonyos rendszert is életbe léptetni, p. o. 40 éves fordát felvéve, a terület egy nyolczad részén 5 év alatt lassankint minden fát kivágatunk s helyébe újat ültetünk. Ha a terület 30—40 k. holdnál nagyobb, célszerű lesz évi területenkint felújítani a legelő-erdőt, sarj-üzem alkalmazása mellett. A fordát 20—40 év határai között válasszuk; a fűzfára s égerre 15—30, nyár s kőrizsre 25—40 éves fordát vegyünk fel.

A rendes évi vágásterület melletti kihasználásnál lehet szálüzemet is életbe léptetnünk. Ez esetben a felújítást új ültetéssel kell eszközölnünk s a szálüzemben a fordát 50—60 évesre vehetjük.

követett; volt sütés, főzés, evés ivás és természetes, hogy ennek az erdő is megadta az árát, mert az apák, apósok, vők és sógoroknak gondoskodni kellett arról is, hogy a násznép ne csak jóllakjék, hanem meg se fagyjon.

Az al- és felvégi korcsmák szűz (?) bora sehogy sem akarta pezsgésbe hozni a kegyetlen hídagtól megcsappant kedélyeket.

Az én becses familiámat is meghívta egy ilyen lakodalmas ház, hát mondok: eredj asszony a porontyal meg a mamával (valahányszor a mama címet használtam, anyósom szeme mindig megvillant az örömtől) én majd vigyázok a házra és különben sem hagyhatom itt a kerületemet. Ki tudja, nem-e éppen akkor pottyan elő valahonnan a főerdész ur, no meg a 24 óra sok idő, szabadságot nem kértem, nem lehet, nem mehetek.

Hála az isteni gondviselésnek (majd kitűnik később, hogy miért) anyósom még hallani sem akart a lakziról: „hideg van, meghülök, a nélkül is gyöngye vagyok”,

ilyen és hasonló ellenvetésekkel mentegette magát.

Diktum faktum, az anyós és én otthon maradtunk, a feleség pedig a rajkóval szánra ült és fél óra múlva már eltűnt a falu zsupfedelű házai között a vasalatlan talpu jármű a két mokány lóval, a még mokányabb kocssal és az én két nagyobb és kisebb szemem fényével.

Négyszem közt mondván, soha sem rokoszenveztem az anyóssommal, tehát nem csoda, ha ez alkalommal is fegyveremet vállra vetve faképnél hagytam becses személyét s mint amolyan pünkösdi szalmaözeveg, vigan fűtyörészve ballagtam kerületembe.

Zseborám éppen tizet mutatott, mikor a „Czigány domb” nevű dűlőre értem, de egy pár gyalogszanas gyermekem kívül, kik az én jóvoltomból száraz galyat hordtak, senkivel sem találkoztam.

Elhagyva a nyiladéket, be vágtam a zárt erdőbe, megkerülendő a községet, figyelmeztetni akarván ezzel az esetleges famanipulánsokat arra, hogy még élék, bár nem is óhajtlák.

LEVELEZÉS.

Nagy-csonka erdő, 1897, ápril 30.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az ellenem vadászati kihágás miatt indított hajsza, melyről már két ízben emlékeztem meg lapunk hasábjain, folyó hó 10-én és 29-én folytatását nyerte. Az első említett napon megjelent Horváth Ágoston ur mint a vadászati jog bérlelője s a velem ellenséges lábon álló Giroltán Joan erdőőr mint tanu.

Miután első sorban igazoltam, hogy az 1879 évi XXXI. t. cz. 37. §-ában megszabott képesítéssel bírók és hatóságilag is föl vagyok esketve, következett fent nevezett tanu kihallgatása.

Tanu azt vallja, hogy a Horváth ur által bérelt területen engem több ízben látott vadászni, de sem esztendő, sem hónapot megjelölni nem bír, sőt azt sem tudja, vajjon ama idő összeesik-e H. ur bérletének az idejével, azt azonban határozottan állítja, hogy kutyáimat a folyó évi január hóban látta a vadász-területen. Vallomására nézve megkérdezte, elismertem, hogy tanu az 1893, 1894 és 1895 években láthatott a kérdéses vadászterületen, hogy azonban a mult vagy a folyó évben látott volna, tagadom, egyuttal kértem tanut, mondja be az általa látott kutyának a színét.

A tanu erre azt állítja, hogy az általa látott kutya homlokán csillag volt és nem az a kutya volt, a melyet eladtam.

Miután tagadtam volna, hogy ilyen kutya birtokomban lenne, mivel azt már két év előtt eladtam, tanu pedig váltig erősítette, hogy az most is nálam van, e miatt szóvitába elegyedtünk, minek következménye

lett a rendőrfogalmazó urnak nem valami sima modoru rendreutasítása, miből látható, hogy ez az ur hogy áll hivatásának magaslátán: előtte a nagy ur gorombáskodhatik, sértegethet, arra nincsen szava, míg a szegény ember öngazolását személyeskedésnek nevezi.

A tárgyalást erre elnapolták egyrészt azért, mert a szintén e napra megidézték másik két tanu nem jelent meg, másrészt pedig azért is, mert panaszló Horváth ur Giroltán Joan koronatanujával nem volt megelégedve s így ő maga kérte a tárgyalás elhalasztását, minek természetesen a legnagyobb készséggel hely adatott,

A f. hó 29-én megtartott folytatólagos tárgyaláson kihallgatták a megjelent tanukat.

Elsőnek K. Pap György tanu jelentkezett, kit a fogalmazó ur szíves volt előre utbaigazítani vallomására nézve, midőn figyelmzettette arra a tényre, hogy január hóban rendezett hajtóvadászaton mint hajtó vett részt és két tanu előtt kinyilatkoztatta, hogy ő engem minden nap ott talált vadászni s hogy ezt tagadni ne merje, mert az illető tanukkal ezt szemébe fogja mondatni.

K. Pap György erre kijelenti, hogy a fenti nyilatkozatot nem tette, hanem igenis a hajtó vadászatot megelőző napon, midőn egy kis galéryt ment az erdőbe, látott egy embert menni egy kutyával, de hogy ki volt, azt biztosan nem állíthatja, sem erre esküt nem tehet, csak úgy gondolta, hogy Dudás Ferencz jáger ur lehet, mert ezen a területen többször látta vadászni s úgy tudja, hogy a vadászterület is az övé. Vallomása így végetett jegyzőkönyvbe:

„K. Pap György tanu előadja, hogy a f. évi január végén a társaság által megtartott hajtóvadászatot megelőző napon látott egy embert menni a vadásztársaság által bérelt területen, kinek kutyája hajtásban

Öreg este lett, mire ezt a kerülőt megtettem s már alig lehettem lakásomtól 10 percznyire, a mikor észreveszem, hogy egy csapat jól megtermett farkas koczog felém.

Alig pillantottak meg, rögtön három részre oszlottak; az egyik csoport előre tartott, a másik oldalba került, a harmadik meg hátulról viesorgatta felém vakítóan fehér fogait.

Nem vagyok az az ember, ki a maga árnyékától megijed, de ez egyszer arra gondoltam, hogy szívesebben ülnék az anyósom mellett, olvasva a szent bibliából Máté evangéliomának valamely versét, mint hogy ennek a gyalázatos kompániának a harci készülődéseit nézzem.

A posztó rám nézve szerföltött veszedelmesnek mutatkozott, mert a besték olyan ügyes taktikával foglalták el helyeiket, mint egy legképzettebb hadsereg.

Kropacsek fegyveremben nyolcz töltény feküdt, táskámban is vagy hat, de mi az ennyi ellen? Nagy-

venen lehettek a banditák, mind a legjavából; szürke pofájuk csak úgy ragyogott az örömtől. Éppen rohamra készült a vérszomjas had, mikor fölkaptam puskámat s minden czélózás nélkül jobbra, előre, hátra oda lödöztem, a hol a tömeg legsűrűbb volt.

A lövések megtették hatásukat: mint a fektébel fölvert nyúl után úgy porzott utánuk a hó. No de én sem voltam rest; ill' a berek, nád a kert, futottam hazafelé, mint kinek árva van a nyomában.

Öt percz mulva ismét körülöttem állott a csapat, csak hogy most már kissé megfogyatkozva. Egy része jobblietre szenderült, a másik meg úgy látszik megelégette a fifikus ellenséget; elmentek másfelé szerencsét próbálni, vagy talán elhullott társaik tetemeiből csaptak maguknak lakomát.

Ismét közéjük gyujtok egy párszor, azok szétszaladnak, de a mint elkezdek futni, nyomomban van kettő. Visszafordulok rájuk lövök, egy kicsit megrázzák a fejüket, de azért csak a hátam mögött vannak.

(Folytatás következik.)

volt s ezen emberben Dudás Ferenczre ismert járásáról és a „moha” erdőnek tartott, a mit Vaszil Simon kerülőnek is elbeszélte.

Vaszil Simon erdőkerülő, tanu előadja, hogy a jelzett napon találkozott K. Pap Györggyel és ekkor láttak egy kutyát kijönni az erdőből s azt kérdezte tőle K. Pap György, hogy az a kutya az övé-e, mire ő azt felelte, hogy nincs kutyája. K. Pap György erre azt mondta, hogy a Dudás uré lehet, mert amott a határban olyan formát látott járni s két lövést is hallott, de hogy merre azt kivenni nem tudta.

Eme vallomása a jegyzőkönyvbe úgy lett fölvéve, hogy azt a két lövést Vaszil Szimon a Moha nevű erdőben hallotta, a merre Dudás Ferencz tartott. Tanu megjegyzeni kívánja, hogy ő Dudás Ferenczel hat hónapja szolgál egy erdőkertületben, de ezen idő alatt az erdőben sem fegyverrel, sem a nélkül soha sem látta.

Lazin János erdőőr tanu előadja, hogy a kutya elpusztítására vonatkozó üzenetét Horváth urnak két izbe megvitte Dudás Ferencznek, mire ez azt felelte, hogy mit üzenet neki, mikor ő neki a Horváth ur vadászterületére vadászati engedélye nincs, azt nem kérte és nem is kapta, kötelességét tudja, vadászni nem jár és kutyáját lánczon tartja, mit tanu is bizonyíthat. Arra a kérdésre, hogy járók-e fegyverrel az erdőbe, tanu azt feleli, hogy igen, mert a szolgáltatot nem teljesíthetem korbacéscsal, vadászni pedig az oroszfalvi határban szoktam, hova kutyámat az erdőből kivezeto uton lánczon vezetem.

Erre a vallomásra H. ur nagyuri göggel azt mondja a tanuknak: „jól be vagytok tanítva”. Megjegyzendő, hogy a II. oszt. erdőőrök tegezni szokta, mint a város béréseit és kocsisait.

Arra a kérdésre, hogy van-e a feleknek megjegyzeni valójuk, H. ur azt mondja, hogy én az oroszfalvi vadászatot csak ürügyül bérlém azért, hogy az erdőt bitangolhassam és fegyvert és kutyát tarthassak s kérdi, van-e jogom fegyvert tartani és vadászni, holott vadászati jegyem nincs.

Soós János rendőrfogalmazó és Fogarasi rendőrtiszt erre azt mondják, hogy az már el van végezve, utóbbi kérdi, meg van-e még fegyverem és kutyám, mire azt feleltem, hogy igen.

Arra a megjegyzésemre, hogy K. Pap György vallomása nem lett az igazsághoz hűen jegyzőkönyvbe véve, hanem eltérésekkel, rám főrmedt a tárgyalásvezető ur, hogy nem értem meg, mit mondott a tanu s mi lett jegyzőkönyvbe véve.

Látva a helyzetet, kijelentettem, hogy miután azt tapasztalom, hogy az egész ügy erőltetve van, védelmemre mit sem hozok fel s a jegyzőkönyvet mindnyaján aláírtuk.

Az ítéletet nem hozták meg s azt mondták, hogy ezt később fogják megtenni, midőn azonban elmentünk, Horváth urat, a panaszoszt vissza hívták, nyilván azért hogy tanácskozzanak vele.

A tisztelt olvasóra bízom, hogy alkosson magának ügyemben ítéletet addig is, míg a hatóság által hozott lapunk hasábjain közölni fogom.

Dudás Ferencz
t. h. I. oszt. erdőőr.

II.

Tölgyes 1897 május 3.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A májféknak ültetése, mivel a legények kedveseiket meglepni szokták, még mindig nagyon divatban van s ilyenkor tömémenten kárt okoznak a suhanczok az erdőkben, kivágják a legszebb növesű fiatal fákat, nem törődve sem cselekedetük gonosz voltával, sem a törvény szigorával, mely utóbbi úgy is csak ritkán éri el őket, mert többnyire sikerül az erdészeti személyzet éberségét ki játszaniok. Megesik azonban néha, hogy a nagy túrlélm teremtő is megsokalja a garázdálkodást és megelőzi a földi igazságszolgáltatást.

Ilyen eset történt a mult hó 29-én községünkben (Hont megye) midőn egy Lestár János nevű 17 éves suhancz, ki több társával kiment az erdőre s miután ott megrakodtak és viszafelé vették útjokat, a nagy teher alatt megszakadt s úgy kellett őt társainak haza vinni, hol két napi kínos szenvedés után belső sérülésébe bele is halt.

Régi közmondás az, hogy a gyalró földi embert meg lehet csalni, de az Istent nem.

Tisztelettel maradván a szerkesztő urnak

igaz hive

Matkovics Albert
uradalmi edőr.

III.

Lippa 1897 május hó 6-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

A szelid gesztenye nemesítéséről szerzett tapasztalataim alapján a következőket van szerencsém közölni:

1893 év tavaszán Székely Mihály főerdőmester ur nagyobb társaság kíséretében a berzovai fővölgyben (Aradmegye) megkísérlte 15—20 darab 2—3 éves tölgy alanyba szelid gesztenyét oltani, de biz az egy sem sikerült, minek magyarázatát én abban találtam, hogy az urak nem praxisból, hanem a kemény táblájú könyvek magyarázása szerint próbálták ezt a munkát végezni és az én szerény megjegyzéseimet figyelmen kívül hagyták. Végre megunva a dolgot, nekem is oda dobtak 5 darab naspolya galyat, mert a gesztenyéből már nem jutott. A következő évben egy tölgy és két vadalma alanyban már szépen diszlott a naspolya s az utóbbiak egyike már akkor meg nem érelt gyümölcsöt is hozott.

Tapasztalatom ebből az, hogy ha az oltás jól van végzve és kezelve, bármily távoli rokonfajok is fogmaznak, de az ilyenek gyümölcseit még nem izleltem.

Tisztelettel maradván t. szerkesztő urnak

igaz hive

Le styár István
m. kir. erdőőr.

Különfélék.

Professzor az akasztófán. Amerikai újságok írják: Wadleyban minap felakasztottak egy Lovett Broskins nevű szerencsét, a ki több középiskolában tanárkodott, mig nem egy szenvedélyes pillanat a bűn lejtőjére vitte. A bűne, mely miatt ifjú életét a tanári karhoz ilyen méltatlan módon kellett bevégznie, az volt, hogy leszurta kedvesét. A kivégzés előtt semmi félelmet sem tauusított, az utolsó pillanatokig énnellessel töltötte. Az akasztófán következő beszédet mondotta:

Uraim! Azt az érzést mely engem e pillanatban, midőn önök előtt utoljára állok, áthat, megmagyarázni nem lehet. Megvallom rossz voltam, aszony vitt a bűnbe. A nő minden rossznak az előidézője, Őrizkedjenek a nőktől. Engem kivégeznek életem tavaszán. Erős, fiatal és egészséges vagyok, mégis meg kell válnom e kedves élettől, csak az vigasztal, hogy örökké nem élhet senki. Tettemet megbántam, de az mit sem használ, még a más világon sem, a más világ kienjaitól nem félek, azokban nem hiszek. Még egyszer intem önöket, őrizkedjenek a nőktől. Uraim, good bey! Sherif ur végezze a köteleességét.

Pillanat mulva a levegőben csüngött,

Gyujtogatás. Véghleshuta község határában Pazdara Márton erdőszőlő házát ápr 25-ét követő éjjel felgyujtották, nevezetnek 11 éves fia bennépett az elhamvadt házban, anyja pedig gyermekének mentése közben súlyos égési sebeket szenvedett. A járási főszolgabíró által nyomban megindított vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyujtogatásból keletkezett s a tett elkövetésével alaposan gyanusított Porobok István véghleshutai lakost le is tartóztatták és átadták a zólyomi kir. járásbírósnak.

Óriási jégvihar. Május hó elsején reggel kilenc órakor rettenetes jégvihar pusztított Tarnóc és Rapp nógrádmegyei községek között, mely emberáldozatot is követelt. Orkánserű széllel vette kezdetét a felhőszakadás és alig negyedóra mulva a földmives gazdáknak összes terméseikbe vetett reménye semmivé lett. A tojásnagyságu jégdarabok nem hagytak épen semmi törekeny tárgyat, számtalan lábas jószág pusztult el, így a többek között a hegyekről beomló ár egy egész juhnyáját sodort magával, három ökröt s egy csordást is, kinek holttestét csak másnap találták meg. Egy másik pásztort a jég úgy összevete, hogy most súlyos betegen fekszik. A vízáradat a vasuti töltést mint-

egy 700 méter hosszúságban elsodorta és a közlekedés Losoncz felé most csak átszállással történhetik. A szerencsétlen vidék lakói, akik most nagyrészt koldusbotra jutottak, nem emlékeznek hasonló természeti pusztításra.

Beszakadt templom. Megyes-Bodzás Aradmegyei községben a minap beszakadt a római kath. templom boltozata. A község tizenöt év előtt építette a templomot, de ez az utóbbi időben egészen megromlódott úgy, hogy már alig mertek istentiszteletre menni. A hatóság végre intézkedett és megbíztta Varga István kovácsot, hogy a boltozatot vasszögekkel megerősítse. Varga tehát felment a templom padlására, hogy a munkát megkadjze, de alig tette lábát a boltozatra, ez leszakadt s a lezuhant gerendák maguk alá temették a szerencsétlen embert, aki szörnyet halt. A templom boltozata leszakadása következtében használatlan, mert az oldalfalai is repedezettek. Így tehát új templomot kellene építeni, amire azonban nincs pénzük a szegény község lakosainak.

Pályázatok.

Az alulirt erdőgondnokság kerületéhez tartozó 240 forint évi készpénz fizetés, 17 örköbméter I. oszt. kemény dorong tűzfű, 2 k. hold föld avagy 20 forint váltás és állományszeri legelő illetmény, valamint 48 forint lakbér élvezetével összekötött mária-nostrai erdőbírói állomás betöltésére ezenel pályázat nyitattik.

Pályázók felhivatal, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz 37. §-ában követelt szakképzettségüket, a közalapok szolgálatba ujonnan belépni kívánók pedig ezenkívül erős, ép testalkatukat, különösen jó lató, ceszélő és halló képességüket megyei főorvos vagy honvédorvos által kiállítandó bizonyítvánnyal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi magyar kir. ministeriumhoz intézett kérvényüket f. évi július hó 1-ig az alulírott erdőgondnokságnál nyujtsák be.

Kelt Pilis-Maróthon, 1897. április hó 22-én.

K ő zal. m. kir. erdőgondnokság.

Kassa sz. kir. város erdőbirtokán három erdőbőj állás megüresedvén, azok betöltése végett pályázat hirdettetik.

Ezen nyugdíjképes állásokkal egyenkint 200 frt évi fizetés, 10% ötdéves szolgálati pótlék, természetbeni lakás, a szükséghez mért tűzifailletmény, valamint megfelelő föld vagy rét illetmény van összekötve.

Pályázni óhajtok felhivatal, hogy az 1879. évi XXXI t.-cz, 37. §-a értelmében felszerelt folyamodványaitak f. évi május hó 30.-áig Kassa sz. kir. város polgármesteréhez nyujtsák be.

Kelt Kassán, 1897. április hó 16-án.

Münster Tivadar,
kir. tan., polgármester.

A kövesligeti erdőőri állásra, melylyel a kövesligeti közbirtokosság, a kalocsai grk. egyház, Remete község s a remetei grk. iskola és egyház erdei őrzésének kötelezettsége s a törvényhatósági pöntártól 240 frt fizetés jár, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1879. t.-cz. 37. §-ában előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a huszti járás szolgabírói hivatalánál folyó évi május hó 16.-ának d. u. 5 óráig annál inkább nyujtsák be, mert a később beérkezendő kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

A választás határnapjául f. évi május 17.-ének d. e. 10 óráját Kövesliget község házához tűzöm ki, kijelentem azonban, hogy a választás csak azon esetben lesz érvényes, ha azt a vármegye közigazgatási erdészeti bizottsága is jóváhagyja.

Huszti, 1898. április hó 13-án.

Toma Jenő,
h. főszolgabíró.

270/1897 szám. Gömör-Kiskont vármegye tornalljai járásában egy III. osztályú járási erdőőri állomás megüresedvén, ennek betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állomásra pályázók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket az alulírt erdőgondnoksághoz folyó évi május hó 31-éig terjesszék be.

Javadalmazás: 200 frt fizetés, 30 frt, lakbér, 5 frt irodabér 25 frt ruhaátalány és 100 frt utiátalány, vagyis összesen 360 frt, mely előléptetés esetén 50-50 frttal emelkedhet.

Rimaszombatban 1897. évi május hó 7-én.

M. kir. központi erdőgondnokság.

Sopron sz. kir. város erdőhivatalánál megüresedett III. osztályú erdőőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Az évenkénti illetmények a következők:

Készpénzfizetés 250 frt, ruha megváltási átalány 20 frt gabonaváltás, természetbeni lakás esetleg 75 frt lakbér, 1100 kg. széna és 1100 kg. sarju megváltás a piaci ár szerint, 12 méter dorongfa az erdőből beszállítva.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37 §-ában követelt szakképzettségüket, erős, ép testalkatukat, különösen jó látó beszélő és halló képességüket tiszti főorvos által kiállított bizonyítvánnyal valamint életkoruk és illetőségükről anyakönyvi kivonattal, továbbá a magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes, a német nyelvnek a szolgálatban megkívánt szóban való birását tanúsító okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényüket folyó évi július 1.-éig a városi iktató hivatalnál nyujtsák be; megjegyezve, hogy ezen állás nyugdíjra való igényével van összekötve és

hogy a kinevezett erdőőri állását f. évi augusztus 1.-én köteles elfoglalni.

Sopron, 1897. április hó 8.-án.

Gebhardt József,
polgármester.

Ajánlkozások.

Egy 20 éves fiatalember ki 3 éven át részben mint vadászegéd, részben mint erdőlegény erdészeti gyakorlatban állott, a magyar, német és tót nyelvet szóban és írásban bírja, vadászegédi vagy erdőlegényi állást óhajtan elnyerna valamely uradalomban. Szíves ajánlatok, B. J. I. sz. Közép-Revucza, Liptó-megye, küldendők, melyek beérkezte után azonnal személyesen fog jelentkezni s jó bizonyítványait fölmutatni.

Szerkesztői üzenetek.

Utadó fizetőknek. Arra a kérdésre, hogy vajjon a főszerkesztő erdőőrök kötelesek-e utadót fizetni, értesítjük, hogy az 1890 évi I. t. cz. 25 §-ának d. pontja értelmében az erdővédek és mezőrendőrök utadó mentesek, természetesen csak személyükre nézve, mert ha esetleg ingatlan vagyonuk vagy más egyéb hivatalukon kívül álló kereset után meg vannak adózva, eme adóikhoz arányított százalékot az utadó alaphoz is kötelesek járulni.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

KÖRMEND. LEITNER JÁNOS KÖRMEND.

Lég és Gőzfűtéssel berendezett magpergető Intézete. Gőzörőre alkalmazott legújabb szerkezetű tisztító gépekkel.

Árjegyzék 1897. tavasz.

I. Fenyő-magvak:

Erdői fenyő (Pinus sylvestris) —	75—80	200,—	10,50	2,20
Fekete fenyő (Pinus austriaca) —	75—80	230,—	12,—	2,50
Vörös fenyő (Pinus larix) —	40—50	100,—	5,50	1,50
Lucez fenyő (Abies excelsa) —	80—85	140,—	7,50	1,20
Jegenye fenyő (Abies douglasii) —	40—50	50,—	3,—	—
Szibériai fenyő (Pinus strobus) —	75	500,—	25,80	5,50
Cziribolya fenyő (Pinus cembra) —	—	40,—	2,50	—
Tengerparti fenyő (Pinus Maritima) —	75	63,—	3,75	1,—
Corisciai fenyő (Pinus Corsica) —	70	350,—	18,50	4,—
Syód fenyő (Pinus mont. var. un.) —	70—75	450,—	24,—	5,—
Törpe fenyő (Pinus motana) —	70—75	250,—	14,—	2,80
Douglas fenyő (Abies Douglasii) —	—	—	—	18,—
Szurok fenyő (Pinus Rigida) —	—	—	—	20,—

II. Lombfa-magvak.

Ákácfa (Robinia pseudo acacia) —	—	35,—	2,25	—45
Mezős égerfa (Alnus glutinosa) —	—	50,—	3,—	—60

Az 1896 évi ezredéves országos kiállításon Budapesten az ezüst államéremmel kitüntetve.

Hamvas égerfa (Alnus incana) —	—	—	—	—
Hegyeslevelű jávör (Acer platanoides) —	—	—	—	—
Közönséges jávör (Acer pseudopl.) —	—	—	—	—
Mezői juhar (Acer campestre) —	—	—	—	—
Körlevelű jávör (Acer negundo) —	—	—	—	—
Nyírfa (Betula alba) —	—	—	—	—
Körösfű (Fraxinus excelsior) —	—	—	—	—
Erdői bükk (Fagus Silvatica) —	—	—	—	—
Szil mezei (Ulmus campestris) —	—	—	—	—
Cser galagonya (Crataegus acyacantha) —	—	—	—	—
Gyertyán közönséges (Carpinus bet.) —	—	—	—	—
Sepró jeneszter (Spartium scoparium) —	—	—	—	—
Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra) —	—	—	—	—
Hárs nagylevelű (Tilia europ. grandif.) —	—	—	—	—
Hárs kislevelű (Tilia europ. parvifolia) —	—	—	—	—
Hárs ezüstlevelű (Tilia argentea) —	—	—	—	—
Gladiolus háromtű (— triacanthos) —	—	—	—	—
Kocsánytalan (Quercus sessiliflora) —	—	—	—	—

Az itt kiállított cseresznyéket járdók kivétel ezzenek ezzenek	Az itt kiállított cseresznyéket járdók kivétel ezzenek	Az itt kiállított cseresznyéket járdók kivétel ezzenek	Az itt kiállított cseresznyéket járdók kivétel ezzenek	Az itt kiállított cseresznyéket járdók kivétel ezzenek
100 Kgr.	100 Kgr.	100 Kgr.	100 Kgr.	100 Kgr.
100,—	6,20	1,30	—	—
30,—	2,—	40,—	—	—
40,—	2,50	50,—	—	—
40,—	2,50	50,—	—	—
40,—	2,50	50,—	—	—
20,—	1,50	30,—	—	—
25,—	1,75	30,—	—	—
32,—	2,50	40,—	—	—
40,—	2,50	50,—	—	—
20,—	1,—	30,—	—	—
30,—	2,—	40,—	—	—
50,—	3,30	60,—	—	—
40,—	2,80	50,—	—	—
75,—	4,30	80,—	—	—
70,—	4,—	75,—	—	—
180,—	9,50	240,—	—	—
30,—	2,—	—	—	—

1 hekt. 6,—, 1,—, —

Az árak kötelezettség nélkül a Körnendi vasúttalomáshoz szállítva, szakmai együtt, bruttó értendő. Fizetendő Körnenden. Összes magvak új, szárazminőségben, akár csirázó készülékben, vagy metszési próba után nyert törvényszabta erdészeti csirázó képesség szavatolása mellett, a fent jelzett százalékok szerint, addig míg a készlet tart, szállítatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitátor sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézet.
ó csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földművelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.